

Raport z konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Gminy Raszyn w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Raszyn – zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej

I. Temat konsultacji społecznych:

Zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2016 r. poz. 446) oraz art. 11 ust. 3 i art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777) w procesie tworzenia Programu Rewitalizacji Obszaru Al. Krakowskiej w Raszynie – Integracja Społeczna i Terytorialna odbyły się konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Gminy Raszyn w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Raszyn.

II. Cele konsultacji społecznych:

Przedmiotem konsultacji był projekt uchwały Rady Gminy w Raszynie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Konsultacje miały na celu przedstawienie interesariuszom rewitalizacji ww. projektu uchwały oraz zebranie opinii, propozycji, uwag odnośnie wyznaczenia na terenie gminy Raszyn obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz wprowadzenia do uchwały prawa pierwokupu dla wszystkich nieruchomości położonych w obszarze rewitalizacji. Do udziału w konsultacjach zostali zaproszeni wszyscy interesariusze.

III. Okres realizacji: 17.08.2016. – 16.09.2016 r.

IV. Sposób zbierania uwag

Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej (zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, z art. 6., ust. 3, pkt. 1, Dz.U. 2015 poz. 1777).

Uwagi i wnioski można było złożyć drogą:

- korespondencyjną na adres urzędu lub na biuro podawcze, elektroniczną (na portalu cyforwademokracja.pl),
- mailową (na adres mailowy r.loba@respublic.pl).

Wszystkie niezbędne informacje: *projekt Diagnozy, projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Raszyn, formularz zgłoszenia uwag, mapa obszaru zdegradowanego i rewitalizacji oraz obwieszczenie Wójta gminy Raszyn* zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej (<http://www.bip.raszyn.pl/?c=530>). łącznie złożono 125 formularzy (wraz z listem KOD).

V. Sposób informowania opinii publicznej o konsultacjach społecznych oraz miejsca konsultacji

- Obwieszczenie wójta gminy konsultacjach społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Gminy Raszyn w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Raszyn
- Centrum Kultury Raszyn – punkt konsultacyjny prowadzony przez koordynatora
- artykuł pełnomocnika ds. rewitalizacji poświęcony programowi rewitalizacji w Raszynie
- Portal do konsultacji społecznych – cyforwademokracja.pl
- Strona internetowa Urzędu Gminy Raszyn oraz BIP
- Spotkanie konsultacyjne w dniu 30 sierpnia 2016 r. godz. 17: 00 w Centrum Kultury Raszyn

- Spotkania edukacyjno-informacyjne z interesariuszami (organizacje pozarządowe, sołtysi, dyrektorzy placówek oświatowych i inni)

VI. Zgłoszone uwagi

Podczas analizy 125 zgłoszonych wniosków odnotowano 247 zagadnień, na które zwrócili uwagę uczestnicy konsultacji. Jako że zauważono powtarzalność części zagadnień oraz ze względu na dużą liczbę formularzy, wyodrębniono dziewięć głównych zagadnień:

1. Infrastruktura (społeczna, drogowa, rowerowa)
2. Społeczne
3. Rozszerzenie obszaru rewitalizacji i zdegradowanego oraz pogłębienie analizy
4. Ład przestrzenny
5. Kultura i edukacja
6. Usługi i handel
7. Środowisko
8. Sport i rekreacja

Najbardziej powtarzające się zagadnienia umieszczone zostały pod nr 10 w kategorii „Inne”. Należy wyjaśnić, że procenty w tabelach nie sumują się do 100, ponieważ odnoszą się do liczby postulatów (wskazań), a nie liczby wniosków. Oznacza to, że w jednym wniosku najczęściej znajdowało się więcej niż jeden postulat (np. wniosek mógł dotyczyć dwóch lub więcej różnych terenów lub różnych rodzajów zagadnień). Łącznie zostało zgłoszonych 580 postulatów, w tym 531 dotyczących obszaru rewitalizacji a 49 dotyczących obszaru zdegradowanego. Nie zgłoszono formalnych wniosków dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Raszyn.

Poniżej prezentowana jest liczba zapisów dotyczących poszczególnych zagadnień.

Tabela 1. Liczba zapisów dotyczących poszczególnych zagadnień

Nazwa zagadnienia	Liczba zagadnień pojawiających się we wnioskach	% ogólnej liczby zagadnień pojawiających się we wnioskach
infrastruktura (społeczna, drogowa, rowerowa)	93	74,40%
społeczne	43	34,40%
rozszerzenie obszaru, pogłębienie analizy	29	23,20%
kultura i edukacja	28	22,40%
ład przestrzenny	28	22,40%
inne	21	16,80%
usługi i handel	18	14,40%
środowiskowe	18	14,40%
sport i rekreacja	14	11,20%

Ad.1. Infrastruktura społeczna, drogowa, rowerowa

- Spośród wszystkich analizowanych wniosków najwięcej, bo aż w 73 wnioskach kwestie dotyczyły infrastruktury społecznej, drogowej i rowerowej. Najwięcej zgłoszonych uwag w tym obszarze odnosiło się do:

- Al. Krakowskiej i dotyczyło jej modernizacji m.in. poprzez:
 - zmianę charakteru Al. Krakowskiej w prawdziwą aleję zamiast 5-6 jezdniowej drogi, zagospodarowanie arterii zielenią i małą architekturą, w tym propozycja zwężenia al. Krakowskiej do dwóch pasów przelotowych i wykorzystanie przestrzeni trzeciego pasa dla ruchu lokalnego służącego przydrożnym podmiotom, np. na miejsca parkingowe
 - utworzenie rond w celu połączenia miejscowości Raszyn I i Raszyn II (w załączeniu przekazana została propozycja lokalizacji 5 rond)
 - rozbudowę parkingów i likwidację słupków blokujących parkowanie
 - przywrócenie możliwości skrętu w lewo w ul. Słowikowskiego,
 - zagospodarowanie rowów melioracyjnych (przykrycie) i wykonanie na nich drogi rowerowej
 - remont chodników, stworzenie ścieżki rowerowej wzdłuż alei do miejsc atrakcyjnych turystycznie tj. stawów oraz parków
 - wprowadzenie ścieżek rowerowych, połączenie ścieżki rowerowej na Alei Krakowskiej ze ścieżkami do Janek, Falent, Puchał i Raszyna
 - rozwiązanie problemu, że wiaty przystankowe przy al. Krakowskiej, między Szkolną a Sportową, służą bezdomnym za toaletę i sypialnię, (pod Żabką przy kładce podobnie)

oraz szczegółowy zapis dotyczący wybudowania ciągu pieszo-jezdnego oraz parkingu przed segmentami al. Krakowska 27 a, b i c.,

- ul. Godebskiego
 - remont drogi i utworzenie ścieżki rowerowej
 - przebudowa mostu od ul. Godebskiego, w celu zapewnienia bezpiecznego przejścia dla pieszych
 - poszerzenie ul. Godebskiego – brak bezpiecznych chodników
- ul. Zacisz
- remont oraz bezpieczne przejście dla pieszych (budowa mostku nad rzeką Raszynką)
- ogólnie do infrastruktury w mieście
 - modernizacja infrastruktury drogowej
 - polepszenie organizacji ruchu, bezpieczeństwa pieszych oraz na przystankach autobusowych
 - utworzenia miejsc parkingowych
 - przystosowanie infrastruktury – chodników dla osób niepełnosprawnych
 - modernizacja placu przy kościele
- Ogólnie do infrastruktury w Gminie
 - budowa tras widokowych w rejonie rezerwatu raszynskiego
 - budowa placów zabaw i boisk wielofunkcyjnych
 - budowa kładki dla pieszych DL113 do DL114 oraz remont zaniedbanych w złym stanie technicznym kładek i mostków
 - ścieżki rowerowe i ciągi piesze – zbudować chodniki łączące Raszyn z ościennymi miejscowościami takimi jak Dawidy, Falenty, Janki, Sękocin.
 - lepsza dostępność komunikacyjna Raszyna z ościennymi miejscowościami
 - dostosowanie Urzędu Gminy do standardów europejskich

Ad.2. Zagadnienia społeczne

Najczęściej wnioski dotyczyły negatywnych zjawisk społecznych występujących w miejscowościach Grocholice i Falenty (po 16 zgłoszeń) oraz na Al. Krakowskiej (10 zgłoszeń).

Tabela 2. Wskazania dotyczące problemów społecznych

Teren występowania negatywnych zjawisk społecznych	Liczba wskazań terenu przez konsultowanych
Nowe Grocholice	16
Falenty	16
Al. Krakowska	10
Raszyn I i Raszyn II	8
Puchały	2
Wypędy	3
Jaworowa	1
Godebskiego	3
Raszyn (gmina)	2
Dawidy	2
Rybie I	1
Janki	1

Oprócz wniosków, w których postulowane było rozszerzenie granic obszarów zdegradowanych i rewitalizowanych ze względów społecznych w grupie zagadnień społecznych pojawiły się także:

- wnioski o poprawę bezpieczeństwa obywateli w miejscach najbardziej zagrożonych przestępczością, pijaństwem i innymi zjawiskami kryzysowymi poprzez zapewnienie pieszych patroli policji np. w Rybie I (3 wnioski),
- postulat stworzenia klubu dla młodych mam z dziećmi oraz kobiet w ciąży, gdzie będą odbywać się zajęcia ze szkoły rodzenia, warsztaty dla mam o różnorodnej tematyce - zdrowotnej, hobbystycznej, biznesowej, zajęcia dla dzieci poniżej 3 lat, zajęcia sportowe, porady. Będzie to miało na celu zaktywizowanie osób wykluczonych w społeczności z powodu statusu materialnego, braku miejsca i roli w społeczności.
- pojawił się też wniosek o utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci Raszyn wschodni i Falenty osiedle. Jeden postulat dotyczył utworzenia żłobka w Raszynie.
- prośba o uwzględnienie przy rewitalizacji problemów społecznych związanych z niekontrolowaną grupą mniejszości narodowych zamieszkujących gminę
- Jako cel społeczny kilku konsultowanych wskazało zmodernizowanie Al. Krakowskiej jako wizytówki gminy

Ad.3a. Rozszerzenie obszaru rewitalizacji i pogłębienie analizy

Najczęściej wnioskowano by zwiększyć jego granice o tereny (miejscowości i ulice): Grocholice, Falenty, Puchały, Wypędy, Falenty Nowe, Nowe Grocholice, Jaworowa, ul. Godebskiego, Al. Krakowska, Raszyn (gmina), Raszyn I i Raszyn II, Dawidy, Rybie I, Janki

Poniższa tabela prezentuje liczbę zgłoszeń we wnioskach odnośnie rozszerzenia obszaru rewitalizacji

Tabela 3. Rozszerzenie obszaru rewitalizacji – liczba zgłoszeń

Tereny (miejscowości i ulice)	Liczba postulatów we wnioskach
Nowe Grocholice	57

Tereny (miejscowości i ulice)	Liczba postulatów we wnioskach
Falenty	56
Al. Krakowska	38
Raszyn I i Raszyn II	28
Puchały	19
Ul. Godebskiego	13
Raszyn (gmina)	13
Wypędy	12
Rybie I	7
Dawidy	4
Jaworowa	3
Janki	3
Falenty Nowe	1

W ramach zagadnienia „**rozszerzenie obszaru rewitalizacji i pogłębienie analizy**” pojawiły się wnioski o **pogłębienie analizy na etapie diagnozy w celu wyeksponowania miejsc występowania problemowych zjawisk społecznych** (bezrobocia, przestępczości, wandalizmu, niskiej odpowiedzialności społecznej). Jeden z wniosków dotyczył także pogłębienia diagnozy gminy Raszyn poprzez aktualizację doboru wskaźników, które służą określeniu miary ewentualnych zjawisk kryzysowych.

Pojawiły się wnioski o rozszerzenie obszaru rewitalizacji o Redutę Raszynską, obszar Jaworowej oraz ul. Poniatowskiego. Każdy z tych wniosków pojawił się tylko raz. Dwukrotnie pojawił się wniosek o rozszerzenie obszaru rewitalizacji tylko o część Falent tzn. Falenty - rezerwat przyrody.

Wnioski dotyczyły propozycji podziału obszaru gminy na inne niż dotychczas jednostki urbanistyczne, ze względu na fakt, iż podziały na sołectwa i osiedla nie oddają specyfiki kształtowania się relacji społecznych. Dla uzyskania obszarów bardziej spójnych - społecznie, przestrzennie i funkcjonalnie, składający wnioski postulowali, aby obszar gminy podzielony był na następujące jednostki urbanistyczne:

Obszar I - Raszyn I i Nowe Grocholice;

Obszar II - Raszyn II i Falenty;

Obszar III - Wypędy, Puchały, Janki

Obszar IV - Sękocin Stary, Sękocin Nowy, Sękocin Las, Słomin, Laszczki;

Obszar V -Rybie i Jaworowa;

Obszar VI - Dawidy, Dawidy Bankowe, Łady, Podolszyn Nowy.

Jednak nie było zgodności, co do sposobu tego podziału. Były propozycje pośrednie, aby do obszaru Raszyn I dołączyć Nowe Grocholice, a do obszaru Raszyn II dołączyć Falenty, wielokrotnie wspomniano o włączeniu ul. Godebskiego.

Pojawiły się także wnioski ogólne, że rewitalizacja powinna przyczynić się do zwiększenia odpowiedzialności społecznej o sprawy własnego miejsca zamieszkania oraz aby upewnić się że poszerzone granice obszaru objętego programem rewitalizacji uwzględnią obszary najbardziej narażone na kryzysowe zjawiska społeczne utrudniające normalne funkcjonowanie rodzin, a w szczególności dzieci. Pojawił się także postulat, aby w ramach konsultacji przedstawić mieszkańcom konkretne działania, jakie będzie można wdrożyć na terenie rewitalizowanym.

Dwukrotnie pojawił się wniosek o rozwinięcie współpracy z Instytutem Technologiczno-Przyrodniczym w procesie rewitalizacji.

Ad.3b. Rozszerzenie obszaru zdegradowanego i pogłębienie analizy

Najczęściej wnioskowano by zwiększyć granice obszaru zdegradowanego o miejscowości i ulice (tereny): Grocholice, Falenty, Puchały, Wypędy, Falenty Nowe, Nowe Grocholice, Jaworowa, ul. Godebskiego, Al. Krakowska, Raszyn (gmina), Raszyn I i Raszyn II.

Poniższa tabela prezentuje liczbę zgłoszeń odnośnie rozszerzenia obszaru zdegradowanego i pogłębienia analizy.

Tabela 4. Rozszerzenie obszaru zdegradowanego – liczba zgłoszeń

Tereny (miejscowości i ulice)	Liczba postulatów we wnioskach
Al. Krakowska	14
Raszyn (gmina)	10
Raszyn I i Raszyn II	9
Nowe Grocholice	6
Puchały	4
Jaworowa	2
Wypędy	1

W ramach zagadnienia „rozszerzenie obszaru zdegradowanego i pogłębienie analizy” pojawiły się dwa wnioski dotyczące diagnozy. Konsultujący oceniali, że dane statystyczne zamieszczone w Diagnozie do Programu Rewitalizacji są wystarczające na czas definiowania gdzie dane problemy występują najczęściej, jednak w momencie wytyczania granic w oparciu o obecne granice obszaru Raszyn I i Raszyn II, potrzebne są szczegółowe dane. Zdaniem uczestników konsultacji dzięki konkretnym pozycjom wskaźników możliwe będzie wskazanie granic obszaru, a potem odpowiednich działań.

Trzy wnioski zawierały rekomendację poszerzenia obszaru zdegradowanego o teren wokół rezerwatu Stawy Raszynskie, aby wprowadzić tam ład przestrzenny i poprowadzić ścieżki rowerowe. Według dwóch respondentów uporządkowanie tego terenu umożliwi utworzenie ścieżek edukacyjnych dla mieszkańców. Pojawiła się propozycja łączenia miejscowości aby powstały dwa obszary zdegradowane: obszar I – Raszyn Zachodni i Nowe Grocholice - ulice łączą się między miejscowościami, drugi obszar – Raszyn wschodni i Falenty osiedle (powiązany funkcjonalnie). Pojawił się także głos, aby zastanowić się nad ograniczeniem wielkości obszaru zdegradowanego i jeden, aby poszerzyć obszar rewitalizacji, ale bez określenia granic tego poszerzenia. Ostatnim postulatem było aby dołączyć Jaworową do obszaru rewitalizacji, bowiem leży w ciągu komunikacyjnym łączącym Al. Krakowską z ul. Puławską.

Ad.4. Ład przestrzenny

Poniżej prezentowane są liczby postulatów we wnioskach dotyczących zwiększenia ład przestrzenny w podziale na poszczególne tereny (miejscowości, ulice).

Tabela 5. Wskazania dotyczące zagadnienia „ład przestrzenny”

Tereny	Liczba postulatów we wnioskach
Nowe Grocholice	12
Falenty	12
Al. Krakowska	11
Puchały	10

Raszyn (gmina)	3
Raszyn I i Raszyn II	1
Janki	1

Oprócz postulatów dotyczących poprawy ładu przestrzennego (porządkowania ulic i posesji) na poszczególnych terenach gminy i w całej gminie pojawiały się szczegółowe postulaty jak np. w Nowych Grocholicach widoczna płatanina sieci elektrycznych, teren ul. Godebskiego do ul. Pruszkowej jest to teren historyczny (bitwa raszyńska), obecnie bardzo zaniedbany.

Sporo wniosków dotyczyło uporządkowania architektonicznego oraz poprawy estetyki wokół Al. Krakowskiej. Wielokrotnie we wnioskach pojawiały się postulaty, aby uporządkować chaos reklamowy i urbanistyczny Al. Krakowskiej, tzn. pozbyć się nadmiaru reklam i banerów poprzez ograniczenie powierzchni reklamowej. Zwrócono uwagę na to by skierować działania w celu poprawy istniejących elewacji i pracować nad estetyką parkanów i elewacji. Pojawiały się też uwagi, że cały odcinek Al. Krakowskiej w Raszynie powinien być przyciągający a jest odpychający i nieprzyjazny dla mieszkańców i przyjezdnych.

Konsultujący pisali wręcz, że: "Raszyn wygląda od lat jak pobocze wielkiej szosy. Brud, nieporządek na ulicach, chodnikach, ogrodzeniach, niewystarczająca dbałość o estetyczny wygląd Al. Krakowskiej, stare brudne kamienice, które nie są wizytówką Raszyna. Budynki architektoniczne przy ulicy głównej, prowadzącej do stolicy nie mogą być traktowane jak "wieszaki na ubrania". Zaśmiecona reklamami ulica nie jest dobrym wizerunkiem dla Raszyna sąsiadującego z metropolią, jaką jest Warszawa". Jako dobry przykład uporządkowania kwestii reklam w miastach jeden z konsultowanych podał Szwecję.

Pojawił się też głos, że w procesie rewitalizacji należy brać pod uwagę wszystkie osiedla w gminie, przez które przebiega rzeka Raszynka, szczególnie Jaworową – rzeka na tamtejszym odcinku jest zaśmiecona, brudna i wymaga podjęcia natychmiastowych działań w celu poprawy jakości wody.

Ad.5. Kultura i edukacja

Poniżej prezentowane są liczby postulatów we wnioskach dotyczących kultury i edukacji w podziale na poszczególne tereny (miejscowości, ulice).

Tabela 6. Kultura i edukacja – wskazania

Tereny	Liczba postulatów we wnioskach
Falenty	5
Raszyn I i Raszyn II	5
Al. Krakowska	4
Raszyn (gmina)	3
Nowe Grocholice	3
Dawidy	2
Puchały	1
Wypędy	1
Janki	1

Najczęściej wnioski dotyczyły tworzenia miejsc służących animacji kulturalnej i integracji społeczeństwa gminy. Bardzo często pojawiało się w odniesieniu do tych miejsc określenie „unikatowe”, „przyjazne rodzinie, mieszkańcom”. Kolejny pakiet wniosków dotyczył potrzeby upamiętnienia miejsc pamięci, historycznych wydarzeń (w szczególności terenu bitwy raszyńskiej), poprzez ich odpowiednie wyeksponowanie i zwizualizowanie, np. skweru przy kościele św. Szczepana – miejsce bitwy raszyńskiej.

Wielokrotnie pojawił się postulat stworzenia muzeum bitwy pod Raszynem w Austerii lub też stworzenie w niej interaktywnego muzeum o historii Raszyna w celu zwiększenia świadomości obywatelskiej i zwiększenia współpracy różnych pokoleń społeczności gminy. Zaproponowano też upamiętnienie miejsc historycznych przy ul. Godebskiego. Propozycji zagospodarowania Austerii na cele społeczno-kulturalne było więcej i nie ograniczały się tylko do pomysłu muzeum ale także świetlicy socjoterapeutycznej, domu dziennego pobytu dla ludzi starszych i niepełnosprawnych, środowiskowego domu samopomocy społecznej dla niepełnosprawnych, domu pamięci czy nawet utworzenia tam dyskoteki

Były jeszcze inne postulaty jak:

- stworzenie miejsca dla kina letniego
- wykorzystanie domu rolnika w Jaworowej na cele kulturalne i społeczne, prowadzenie części zajęć z Centrum Kultury Raszyn w Domu Rolnika - zwiększenie aktywności i integracji międzypokoleniowej mieszkańców Jaworowej.
- organizacja targów śniadaniowych z różnorodną kuchnią - wietnamską i turecką

Ad.6. Usługi i handel

Poniżej prezentowane są liczby postulatów we wnioskach dotyczących usług i handlu w podziale na poszczególne tereny (miejscowości, ulice).

Tabela 7. Usługi i handel - wskazania

Tereny	Liczba postulatów we wnioskach
Nowe Grocholice	8
Falenty	8
Al. Krakowska	7
Raszyn I i Raszyn II	5
Raszyn (gmina)	4
Puchały	3
Rybie I	2
Wypędy	2
Janki	1
Dawidy	1

Wnioski dotyczyły zagospodarowania Al. Krakowskiej w sposób przyjazny do rozwoju przedsiębiorczości. Postulowano, aby zorganizować odpowiednio przestrzeń w taki sposób by umożliwić działalność firm gastronomicznych, restauracji, kawiarni czy małych kafejek. Powtarzały się także uwagi, aby umożliwić w Al. Krakowskiej zagospodarowanie miejsc dla sektora handlu i usług jak sklepy czy usługi rzemieślnicze. Postulowano także wyznaczenie miejsca do organizacji targów dla lokalnych twórców. Był także głos, że powinny powstawać kawiarenki regionalne przy lokalach użyteczności publicznej.

Ad.7. Środowiskowe

Poniżej prezentowane są liczby postulatów we wnioskach dotyczących aspektów środowiskowych w podziale na poszczególne tereny (miejscowości, ulice).

Tabela 8. Wskazania dotyczące środowiska

Tereny	Liczba postulatów we wnioskach
Nowe Grocholice	14

Falenty	12
Al. Krakowska	7
Raszyn I i Raszyn II	4
Dawidy	3
Raszyn (gmina)	2
Jaworowa	2
Rybie I	2
Puchały	1
Wypędy	1
Godebskiego	1

Wnioski dotyczyły zagospodarowania terenów gminy i Al. Krakowskiej. Jeśli chodzi o teren gminy postulaty dotyczyły zlikwidowania miejsc zaśmieconych, lepszego uporządkowania zieleni, powiększenia ilości roślinności, zadbania o trawniki, zwiększenia liczby oznakowań „Szanuj zieleni”. Postulaty odnośnie terenu gminy dotyczyły też uporządkowania złomowiska przy ul. Lipowej, wykorzystania zasobu rezerwatu przyrody Stawy raszyńskie, jakim dysponują Falenty. Odnotowano także wniosek, aby stworzyć parki na terenie rewitalizacji. W przypadku Al. Krakowskiej konsultowani postulowali powiększenie ilości zieleni (klombów, drzew i innych nasadzeń). Jedna z osób konsultowanych przesłała nawet szkic pomysłu nasadzeń i uporządkowania zieleni, jako załącznik do swojego wniosku. Kolejny konsultowany proponował, aby zasadzić drzewa wzdłuż al. Krakowskiej tak, aby była to „prawdziwa, elegancka aleja”. Wiele razy pojawiały się postulaty, aby ukwiecić i zadrzewić aleję. Kilkukrotnie pojawił się pomysł, aby posadzić kwiaty i postawić małą architekturę.

Ad.8. Sport i rekreacja

Poniżej prezentowane są liczby postulatów we wnioskach dotyczących sportu i rekreacji w podziale na poszczególne tereny (miejscowości, ulice).

Tereny	Liczba postulatów we wnioskach
Nowe Grocholice	31
Falenty	30
Al. Krakowska	17
Raszyn I i Raszyn II	8
Wypędy	7
Puchały	5
Rybie I	4
Dawidy	2
Raszyn (gmina)	2
Godebskiego	2
Jaworowa	1
Janki	1

Najczęściej wnioski dotyczyły stworzenia w przestrzeni publicznej miejsc odpoczynku oraz miejsc do spędzania czasu wolnego. Wnioski, które odnosiły się do terenu całej gminy dotyczyły budowy miejsc rekreacji dla mieszkańców, parków do spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, stworzenie skwerów, z których mogliby korzystać rodzice z dziećmi, młodzież i osoby starsze.

Kolejna grupa wniosków dotyczyła kwestii zagospodarowania terenów przy zbiornikach wodnych, w tym:

- zagospodarowania grobli i stawów raszyńskich oraz terenów przyległych na cele rekreacyjne (ustawienie ławek, leżaków w okolicy stawów) oraz doprowadzenie do użyteczności sportowo-rekreacyjnej obszaru nad stawami w Falentach (wprowadzenie strefy drózek rowerowych z wyłączeniem większego ruchu)
- utworzenie tras rekreacyjnych wzdłuż grobli
- wykorzystanie w Nowych Grocholicach terenu wokół wody do rekreacji
- zagospodarowanie Stawów Puchalskich

Ad.9. Inne

W tej kategorii zostały zawarte wnioski, które tematycznie różnią się od wyodrębnionych grup zagadnień. Znalazła się tu m.in. współpraca z Instytutem Technologiczno-Przyrodniczym, który jest użytkownikiem zespołu pałacowo-parkowego z oranżerią i bramą gotycką z poł. XIX w. Są to obiekty zabytkowe należące do Skarbu Państwa, stąd także wniosek o rozszerzenie obszaru zdegradowanego wzdłuż Al. Krakowskiej do skrzyżowania z Al. Hrabską. Ciekawym postulatem jest zbudowanie oferty dla spotterów (osób, które śledzą ruch samolotów) na północnym odcinku Al. Krakowskiej. Kolejny wniosek dotyczy wyłączenia terenu szkoły podstawowej, gimnazjum i urzędu gminy z obszaru rewitalizacji. Ostatni bardzo szczegółowy pomysł dotyczy wymiany lub remontu/ewentualnie likwidacji kiosków przy przystankach autobusowych.

VII. Podsumowanie

Proces konsultacji społecznych nad uchwałą Rady Gminy Raszyn w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Raszyn pokazał, że mieszkańcy bardzo żywo interesują się swoim miejscem zamieszkania i chętnie korzystają z możliwości wypowiedzenia się na tematy dotyczące rozwoju ich gminy. Należy wspomnieć, że w ramach konsultacji społecznych zostało zorganizowane spotkanie z mieszkańcami (30 sierpnia 2016 r.) w celu przedstawienia problematyki zagadnienia oraz wytłumaczenia istoty i celu konsultacji społecznych na tym etapie tworzenia dokumentu Programu rewitalizacji. Podczas analizy zebranego materiału dostrzeżono, iż niektórzy respondenci nie do końca zrozumieli różnicę definicyjną między obszarem rewitalizacji i obszarem zdegradowanym. Zdarzały się wypowiedzi dotyczące przeprowadzenia zmian w całej gminie lub w konkretnej miejscowości, jednakże nie wpisywały się one w tematykę rewitalizacji. W formularzach pojawiało się bardzo dużo propozycji konkretnych działań rewitalizacyjnych, które stanowią potencjał w kolejnym etapie konsultacji społecznych (naboru projektów rewitalizacyjnych). Być może należałoby dodać więcej materiałów uzupełniających – plakatów, broszur czy ulotek, w których proces rewitalizacji i każdy etap konsultacji będzie przedstawiony w sposób zrozumiały dla każdej grupy mieszkańców. Głównym wnioskiem z przeprowadzonych konsultacji społecznych jest to, że proces tworzenia diagnozy, na podstawie której został wyłoniony obszar zdegradowany i rewitalizacji powinien zostać pogłębiony w oparciu o zmieniony układ analityczny, tzn. analizowanie sytuacji w gminie powinno odbywać się o sołectwa i osiedla połączone ze sobą ze względu na uwarunkowania funkcjonalne oraz społeczno-przestrzenne. Mieszkańcy podkreślali wysoką wartość Al. Krakowskiej dla całej gminy, jako obszaru, które powinno być miejscem reprezentacyjnym, przyjaznym dla mieszkańców i odwiedzających, w którym panuje ład i porządek. Aby Al. Krakowska stała się takim miejscem, zdaniem mieszkańców należy zadbać o uporządkowanie i estetyzację przestrzeni publicznej (m.in. usunięcie reklam oraz nasadzenia zieleni), rozwój infrastruktury parkingowej oraz wsparcie przedsiębiorców.